

LICEUL TEORETIC „ALEXANDRU IOAN CUZA”
TESTARE PENTRU VERIFICAREA CUNOȘTIINȚELOR ÎN VEDEREA TRANSFERULUI LA CLASA A
X-A
ISTORIE – CLASA A IX-A
MODEL

Timpul de lucru pentru toate cele trei probe este de 3 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu punctajului obținut la fiecare dintre probe.

SUBIECTUL I

(30 PUNCTE)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

SURSA A. „În 594, Solon face din datornicii deveniți sclavi oameni liberi și înapoiază foștilor proprietari reduși la statutul de fermieri domeniile care le fuseseră luate. Dărilor sunt mult mai mici, marile proprietăți, fărămișate. Pe de altă parte, Solon se străduiește să stimuleze viața economică ateniană favorizând exporturile de grâu, dezvoltând culturile de viță-de-vie și de măslină, adoptând o monedă recunoscută ca mijloc de schimb de alte puteri maritime ale lumii mediteraneene. Areopagul, nu este suprimat, dar Solon îi ia dreptul de a numi noii arhonți, de atunci trași la sorți, în fiecare an, pe o listă stabilită de popor, ca și cea mai mare parte a puterilor sale judiciare, transmise unui tribunal recrutat din toate clasele de cetățeni - Heliaia, prerogativele politice, ele sunt asumate, de acum înainte, de adunarea poporului, (Ecclesia) și de un nou consiliu, Bule, ai cărui membri, chiar dacă trebuie să dispună de o anumită avere, nu mai sunt recrutați exclusiv dintre "cei de viță aleasă". Reformele lui Solon nu au pus capăt războaielor civile. În 561, sprijinit de țărănimea săracă și de o parte din clasa de mijloc, Pisistrate a pus mâna pe putere ocupând Atena cu ajutorul unei gărzi din bătauși înarmați, pusă la dispoziție de partidul popular, după ce a simulat un atentat contra propriei sale persoane. De mai multe ori alungat de la putere, el a sfârși prin a se impune în 539, pentru un deceniu, ca tiran de necontestat al orașului.”

(Serge Bernstein, Pierre Milza, Istoria Europei, Vol. I)

SURSA B. „Tot o consecință a războaielor de cucerire este apariția unei importante categorii de sclavi folosiți în agricultură, în principal, dar și în cadrul atelierelor meșteșugărești, minerit, în educație (cei mai renumiți pedagogi erau, de altfel, grecii) sau ca servitori domestici. În secolul al II-lea î.Hr. mâna de lucru servilă barează lucrătorilor zilieri de condiție liberă calea spre dobândirea mijloacelor de subzistență. Considerați uneltele vorbitoare, sclavii erau la discreția totală a stăpânilor lor. (...) Ca urmare a abuzurilor proprietarilor, dar și a deficiențelor de organizare a administrației romane, vor izbucni o serie de revolte ale sclavilor. Prima se desfășoară în Sicilia între 135-132 î.Hr., când un grup de sclavi ocupă cetatea Enna. (...) Pericolul cel mai mare l-a reprezentat răscoala lui Spartacus din 74-71 î.Hr. Fost militar apoi obligat să lupte în arenă, Spartacus își organizează temeinic apărarea în încercarea sa de a ajunge în Gallia transalpină. Nu mai puțin de opt legiuni au fost organizate și trimise împotriva răsculașilor. Ultima mobilizare îl aduse pe Crassus în fruntea legiunilor sale, iar armata lui Spartacus este definitiv distrusă în drumul de la Capua la Roma.”

(Ligia Bârză, Rodica Ursu Naniu, Florica Bohîlțea Mișuț, Istoria Romei Antice)

Pornind de la cele două surse, răspundeți următoarelor cerințe:

- (6p.)** 1. Menționați câte un spațiu istoric din **SURSA A**, respectiv din **SURSA B**.
- (4p.)** 2. Precizați o categorie socială regăsită atât în **SURSA A**, cât și în **SURSA B**.
- (3p.)** 3. Menționați secolul la care se referă **SURSA A**.
- (7p.)** 4. Scrieți, din **SURSA B**, o relație cauză-efect stabilită între două informații, precizând rolul fiecăreia dintre acestea (*cauză*, respectiv *efect*).
- (5p.)** 5. Scrieți, din **SURSA A**, o informație referitoare la reformele politice ale lui Solon.
- (5p.)** 6. Scrieți, din **SURSA B**, o informație referitoare la armata romană.

SUBIECTUL AL II-LEA**(30 PUNCTE)**

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Eșecul diplomației romane față de statul dac intracarpatic s-a văzut în anul 85 d.Hr., când dacii au atacat violent Moesia. Catastrofa produsă de acest atac a dovedit ineficiența politicii „spațiului de siguranță”. O modificare radicală a acestei situații se va produce începând cu domnia lui Domițian. Prima sa măsură a fost divizarea frontului moesic în două sectoare, Moesia Superior și Moesia Inferior. Anii următori au fost marcați de expedițiile lui Cornelius Fuscus și Tettius Iulianus, ambele îndreptate împotriva Regatului Dacic al lui Decebal din Transilvania. În ciuda amplitudinii diferite, a caracterului și rezultatelor deosebite, ambele expediții au demonstrat dificultatea cuceririi și eventual a transformării Regatului Dacic în provincie romană. În contextul situației generale politice și militare de la Dunărea mijlocie, cea mai economică și mai rapidă soluție pentru imperiu era transformarea lui Decebal înfrânt într-un rex amicus. Această opțiune era cu atât mai firească dacă avem în vedere faptul că imperiul nu avea ca adversar la nordul Dunării o confederație tribală, ci un stat comparabil cu fostele regate ale Macedoniei și Pontului, iar Decebal se dovedise un conducător militar cu nimic mai prejos ca Filip sau chiar ca Mithridates. Tratatul încheiat în anul 89 d.Hr. între imperiu și Regatul Dacic îl transforma pe Decebal în rex amicus populi Romani. Din acest moment, prezența unor baze militare romane la nordul Dunării este cât se poate de firească.”

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan (coord.), Istoria ilustrată a României)

Pornind de la sursa anterioară, răspundeți următoarelor cerințe:

- (8p.) 1. Menționați un conducător al dacilor și titlul primit de acesta prin tratatul din 89.
- (8p.) 2. Precizați un împărat roman și o acțiune întreprinsă de acesta.
- (8p.) 3. Menționați o cauză pentru care romanii au căutat să încheie un tratat cu dacii în 89.
- (6p.) 4. Precizați o urmare a încheierii tratatului din 89 pentru spațiul de la nordul Dunării.

SUBIECTUL AL III-LEA**(12 PUNCTE)**

- (2p.) 1. Unul dintre fluviile care delimita teritoriul Mesopotamiei era:
a. Tibru b. Nil c. Iordan d. Tigru e. Gange
- (2p.) 2. Personajul care a unificat Egiptul de Sus și Egiptul de Jos a fost:
a. Hammurabi b. Narmer c. Djoser d. Kefren e. Tutankhamon
- (2p.) 3. În perioada 753 î.Hr. – 509 î.Hr., Roma era organizată sub forma:
a. Republicii b. Regatului c. Dominatului d. Principatului e. Imperiului
- (2p.) 4. Imperiul Roman de Apus este cucerit în anul 476 d.Hr. de căpetenia germanică:
a. Eneas b. Titus c. Odoacru d. Brutus e. Lepidus
- (2p.) 5. În Atena, Adunarea Poporului era numită:
a. Bule b. Heliiaia c. Areopag d. Ecclesia e. Apella
- (2p.) 6. Forma specifică de organizare politică în Grecia Antică era:
a. Obștea teritorială b. Imperiul c. Republica d. Principatul e. Orașul-stat

SUBIECTUL AL IV-LEA**(18 PUNCTE)**

- (2p.) 1. Menționați o caracteristică a organizării politice specifice mesopotamienilor.
- (6p.) 2. Precizați două tipuri de monumente specifice arhitecturii Egiptului antic.
- (4p.) 3. Menționați o asemănare între economia practică în Egipt și în Mesopotamia în antichitate.
- (6p.) 4. Prezentați rolul unei personalități din Europa secolelor I-VIII în evoluția politică sau culturală a continentului.